

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: 53C/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1424203231
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Roštárová
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1424203231.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava IV v právnej veci žalobcov: 1/ M. W., M.. XX.XX.XXXX a 2/ M.C. W. D.. B., M.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Š. XX, XXX XX Q., obaja zast.: Mgr. Andreou Rusnákovou, advokátkou so sídlom Advokátska kancelária Zelemová & Stankovianska - združenie, Heydukova 16, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - Ružinov, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Súd žalovanému proti žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.03.2024 podali žalobcovia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovanými v petite návrhu formou dobrovoľnej dražby alebo priameho predaja do právoplatného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR o dovolaní žalobcov zo dňa 15.03.2024. Zároveň žiadali, aby im súd priznal nárok na náhradu trov konania.

2. V návrhu žalobcovia uviedli, že žalobou doručenu súdu dňa 13.3.2019 sa domáhali určenia neplatnosti Zmluva o OTP EASY ÚVERE č. XXX/XXXX/XXU dňa 31.10.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“) uzavretej medzi žalobcami a žalovaným dňa 31.10.2013, určenia neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzatvorenej dňa 31.10.2013 medzi M. B., nar. XX.XX.XXXX ako záložcom v 1. rade, žalobkyňou 2/ ako záložcom v 2. rade a žalovaným ako záložným veriteľom (ďalej len „záložná zmluva“), ktorej predmetom je zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Q. pre k.ú. F. a určenia, že záložné právo v prospech žalovaného k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX kat. úz. F. neexistuje. Bližšie uviedli, že podanú žalobu odôvodnili okrem iného aj tým, že uzavreli s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie špecifického spotrebného úveru zabezpečeného nehnuteľnosťou v sume 170.000,- Eur s úrokovou sadzbou 7,89% p.a. Záväzok z predmetnej zmluvy bol v prospech žalovaného zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F.. Žalobcovia uviedli, že aj napriek tomu, že čerpali úver 170.000,- Eur a uhradili žalovanému splátky úveru najmenej v sume 44.029,28 Eur, žalovaný od nich žiadal ku dňu 3.12.2018 zaplatenie sumy 184.998,64 Eur ako zostatok pohľadávky, s čím nesúhlasili. Žalovaný však začal s výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Žalobcovia boli toho názoru, že zmluva o úvere sa v zmysle Občianskeho zákonníka považuje za spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa viaže záložná zmluva, nakoľko žalobcovia v nej vystupujú ako fyzická osoba - spotrebiteľia v zmysle ust. § 52 ods. 4 OZ, poukázali na ust. § 52 ods. 2 OZ; Neplatnosť Zmluvy o úvere spôsobuje jej rozpor so zákonom, nakoľko Úverová zmluva mala byť zriadená podľa zákona o bankách ako hypotekárny úver, čo sa však nestalo. A keďže podľa ich názoru, je úverová zmluva neplatná, aj na ňu nadväzujúca záložná zmluva je tým pádom neplatná, z čoho vyplýva nezákonnosť a neplatnosť výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby,

nakoľko návrh na výkon dobrovoľnej dražby bol podaný na základe neplatnej záložnej zmluvy. Tvrdili, že predmetnú záložnú zmluvu neuzatvorili slobodne a vážne, nakoľko pred jej samotným podpisom si žalobcovia nemali možnosť obe zmluvy prečítať, z toho dôvodu sú tieto úkony voči žalobcom neplatné a to aj pre nerozvážnosť, pričom poukázali na analogické rozhodnutie Krajského súdu Prešov č.k. 3Co/3/2011. Boli toho názoru, že napadnutá záložná zmluva, ktorá nadväzuje na neplatnú zmluvu o úvere je tak skonštruovaná, že obe napadnuté zmluvy ako celok aj v jednotlivých ustanoveniach určujú podmienky, ktoré sú neplatné, nakoľko zakladajú značnú nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, a sú koncipované tak, že nezabezpečujú rovnosť a vyváženosť účastníkov zmluvného vzťahu, nakoľko obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky vymedzené v § 53 ods. 1,4 OZ. Mali za to, že inštitút výkonu záložného práva, ktorý spôsobuje najťažší zásah do vlastníckeho práva k obydliu, by sa mal využívať len v prípade nespornosti zabezpečenej pohľadávky ako posledný spôsob uspokojenia pohľadávky veriteľom. V závere žaloby dodali, že realizáciou inštitútu dobrovoľnej dražby sa zasahuje do ich práva vlastníť majetok v zmysle č. 20 Ústavy SR s dosahom na ústavné právo na obydlie čl. 21 aj v spojení s čl. 19 Ústavy SR. Súčasne, vzhľadom na skutočnosti uvedené v žalobe, najmä na skutočnosť, že je absolútne nevyhnuté podrobiť úverovú a záložnú zmluvu súdnej kontrole a posúdiť ich platnosť, žalobcovia navrhli, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F. formou priameho predaja alebo formou dobrovoľnej dražby do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd dňa 8.4.2019 vyhovel návrhu žalobcov a nariadil neodkladné opatrenie - uznesenie č.k. 45C/30/2019-56. Vo veci samej rozhodol Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. zo dňa tak, že žalobu zamietol. Voči tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia dňa 22.4.2022 odvolanie, pričom ako osoby práva neznalé, sa voči rozsudku súdu prvého stupňa odvolali len z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, aj napriek tomu, že zo strany súdu došlo aj k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci; Svoje odvolanie odôvodnili tým, že rozsudok bol žalobkyni 2/ doručený dňa 6.4.2022 a 11.4.2022 a žalobcovi 1 doručený nebol a že žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ nikdy nebolo doručené predvolanie na pojednávanie na termín 10.3.2022. Žalobcovia nemali reálnu možnosť sa zúčastniť pojednávania a vyjadriť sa okrem iného aj k podaniam žalovaného na čl. 173, ktoré nebolo žalobcom doručované vôbec. Súd žalobcom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd rozsudkom č.k. 3Co/158/2022-230 zo dňa 30.11.2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal proti žalobcom 1 a 2 plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia vytýkali konajúcejmu súdu nesprávny postup pri ich predvolaní na súdne pojednávanie dňa 10.3.2022. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vytýčil termín pojednávania na deň 10.3.2022 na 9.00 hod, na ktorý, okrem žalovaného a jeho právneho zástupcu, predvolal žalobcu 1/ a žalobkyňu 2/; predvolanie na súdne pojednávanie im doručoval na adresu Šuty 24 v Bratislave, ktorú žalobcovia uviedli v žalobe a ktorej správnosť v odvolaní nespochybnili. Podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu bolo predvolanie na súdne pojednávanie žalobcovi 1/ ako i žalobkyni 2/ dňa 8.2.2022 v zmysle §111 ods. 3 CSP (čl. 186-187). S ohľadom na uvedené žalobcovia nedôvodne vytýkali pochybenie konajúceho súdu, keď tento postupoval v zmysle príslušných ustanovení procesného kódexu (§ 177 a nasl. CSP) a potom ako na prejednanie veci nariadil pojednávanie, riadne na neho predvolal i žalobcov, tak, aby mali dostatok času na prípravu. Voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2023, č.k. 3Co/158/2022-230 podali žalobcovia dovolanie z dôvodu, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane sporu - žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva na spravodlivý proces - § 420 písm. f) CSP. Žalobcovia tvrdia, že nesprávnym uplatnením fikcie doručenia v súvislosti s doručovaním predvolania na pojednávanie na deň 11.3.2022, odňal súd žalobcom možnosť konať pred súdom a tým porušil ich právo na spravodlivý proces. Pri doručovaní písomností zo súdu (predvolania na pojednávanie) dňa 19.1.2022 nebol dodržaný zákon § 112 CSP a poštové podmienky bod 16.11. Za tejto situácie súd prvej inštancie nemohol konštatovať uplatnenie fikcie doručenia predvolania na pojednávanie. Pretože neboli splnené podmienky pre možnosť prejednanie veci v neprítomnosti žalobcov na pojednávaní dňa 10.11.2010 (pre nedostatok riadneho predvolania obidvoch žalobcov). Žalobcovia poukazujú na to, že bolo povinnosťou doručovateľa nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomiť o uložení zásielky, čo sa nestalo - doručovateľ žalobcom, ktorí sa zdržovali na adrese Š. XX, Q., nevhodil do schránky žltý lístok „Oznámenie o uložení zásielky“ s upozornením, do kedy si zásielku v odbernej lehote majú vyzdvihnúť. Doručovateľ si nespĺnil riadne svoje povinnosti; Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu CSP dáva napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, atď. Po zosplatnení úveru žalovaný

resp. jeho právny predchodca začal výkon záložného práva prostredníctvom dražobnej spoločnosti. Zopakovali, že po podaní žaloby o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, záložnej zmluvy a neexistencie záložného práva, súd na návrh žalobcov vydal neodkladné opatrenie - uznesenie zo dňa 8.4.2019, č.k. 45C/30/2019-56 právopl. 16.5.2019, vykonateľné 30.4.2019, na základe ktorého uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F. formou dobrovoľnej dražby alebo priameho predaja do právoplatného skončenia veci samej sp. zn. 45C/30/2019, čím došlo k zápisu neodkladného opatrenia na LV č. XXXX kat. úz. F. a k prerušeniu výkonu záložného práva do právoplatného skončenia súdneho sporu sp. zn. 45C/30/2019. Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 10.3.2022, č.k. 45C/30/2019-192 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 30.11.2023, č.k. 3Co/158/2022-230 došlo k výmazu zápisu neodkladného opatrenia na LV č. XXXX kat. úz. F. a k pokračovaniu výkonu záložného práva zo strany žalovaného, ešte pred tým, než dovolací súd - Najvyšší súd SR na základe žalobcami podaného dovolania posúdi ne/zákonnosť postupu súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Mali za to, že z dôvodov uvedených v tomto návrhu, je nevyhnuté dočasne upraviť pomery účastníkov konania a preto žiadali súd podľa ust. § 324 ods. 1 CSP o nariadenie neodkladného opatrenia do času kým Najvyšší súd SR nerozhodne o podanom dovolaní žalobcov. Ďalej uviedli, že listom zo dňa 20.2.2024 im žalovaný oznámil, že pokračuje vo výkone záložného práva, ktoré vzniklo na základe záložnej zmluvy, ktorou bola zabezpečená pohľadávka Postupcu zo zmluvy o úvere, a to k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F., plomba č. F.-XXXXX/XX a že uspokojenia pohľadávky sa bude domáhať predajom nehnuteľností na dražbe listom zo dňa 26.2.2024 Aukčná spoločnosť, dražby & správa pohľadávok vyzvala žalobcov, aby umožnili vykonanie obhliadky nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. F. dňa 21.3.2024 za účelom vyhotovenia znaleckého posudku pre účely dražby. Vzhľadom na súčasný stav je pre žalobcov nevyhnutné, aby do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR o dovolaní žalobcov (a v prípade úspechu v dovolacom konaní, keď dovolací súd zruší rozhodnutia súdov a vráti vec na ďalšie konanie až do momentu právoplatného skončenia veci sp.zn. B3-45C/30/2019), bol zachovaný existujúci faktický a právny stav vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F., ktoré sú postihnuté výkonom záložného práva pretože po nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozsudku už žalovanému opäť nič nebráni v pokračovaní výkonu záložného práva. Vyjadrili obavu, že realizáciou výkonu záložného práva zo strany žalovaného dôjde k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý je možné napraviť len s neprimeraným úsilím a nákladmi. Nariadenie neodkladného opatrenia má zabrániť realizovaniu eventuálneho výkonu záložného práva k vlastníctvu žalobkyne 2/. Ak by táto okolnosť nastala, došlo by k výraznému zhoršeniu právneho ale aj faktického postaveniu žalobcov, ak budú úspešní v dovolacom konaní. V prípade úspechu žalobcov v dovolacom konaní bude súdom vo veci samej sp. zn. B3-45C/30/2019 riešená otázka existencie a trvania záložného práva a zabezpečenej pohľadávky, súd bude skúmať napr. aj otázku premlčania záložného práva, čo by malo za následok, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja zálohu a že záložné právo nemôže byť spôsobilým právnym prostriedkom pre uspokojenie pohľadávky; toto právo nemôžu žalobcovia uplatniť v dobrovoľnej dražbe, ani v konaní o zaplatenie úverovej pohľadávky ale len v konaní o určenie neexistencie záložného práva, alebo určenie neplatnosti záložnej zmluvy, keďže sa jedná v tomto smere o jedinú prípustnú obranu záložcu pred prípadným zrealizovaním premlčaného záložného práva. Tvrdili, že pokiaľ dovolací súd rozhodne o dovolaní, hrozí im strata ich jediného obydlia, čím by došlo k zásahu do ich súkromného a rodinného života, keďže žalovaný na základe Zmluvy o záložnom práve (keďže rozsudok o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, zmluvy o zriadení záložného práva je právoplatný, a neodkladné opatrenie, kde bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva stratilo svoju platnosť), môže vystať žalobcov z ich jediného obydlia, kde bývajú už minimálne 30 rokov a ich jediné obydlie predat' na dražbe alebo priamym predajom, že súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách konania v základnom konaní, ktoré rozhodnutie bude mať nepriaznivý finančný dopad na žalobcov, že žalovaný vykoná výkon rozhodnutia bez predchádzajúcej súdnej kontroly, bez toho, aby súd posúdil dôvodnosť výšky pohľadávky, príslušenstva pohľadávky - zmluvných pokút, ktoré sú neprijateľné, v rozpore s dobrými mravmi alebo proporcionalitu predaja nehnuteľností vo vzťahu k výške pohľadávky, a tak budú žalobcovia vystavení jedine konaniu a rozhodovaniu žalovaného - záložného veriteľa, ktorého vyhlásenie o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky plní pre účely výkonu záložného práva akýsi „exekučný titul“ s dosahom na ústavné práva žalobcov (vlastnícke práva a na nedotknuteľnosť obydlia). Mali za to, že osvedčili, že žalobcovia resp. žalobkyňa 2/ sa ako vlastníčka zálohu domáha v konaní sp. zn. B3-45C/30/2019 ochrany vlastníckeho práva - neexistencie záložného práva k nehnuteľnostiam a neplatnosti záložnej zmluvy, v ktorom konaní žalobcovia žiadajú, aby súd preskúmal, či sú splnené podmienky, aby k dobrovoľnej dražbe alebo priamemu predaju bolo vôbec možné pristúpiť dôvody uvedené v tomto návrhu zakladajú oprávnenú požiadavku žalobcov na poskytnutie predbežnej ochrany

ich právam. Domnievali sa, že takýto zásah do práv a oprávnených záujmov žalovaného je primeraný pretože nariadením neodkladného opatrenia nevznikne žalovanému žiadna zásadná ujma, keďže jeho súčasný právny a faktický vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa nariadeným neodkladným opatrením zásadne nezmení, záložné právo naďalej existuje a dočasne bude pozastavený výkon záložného práva. Výkonom záložného práva na základe spochybneného hmotnoprávneho základu uplatneného právneho nároku žalovaného voči žalobcom, by boli žalobcovia vážnym a zásadným spôsobom ukrátení na svojich právach, pretože by vykonaním záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú zálohom, prišli o obydlie, v ktorom aktuálne bývajú - došli by o jednu z elementárnych životných istôt. Ide o dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcov, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav t.j. že by sa vykonala dražba nehnuteľností, v ktorej žalobcovia bývajú; zdôrazňujeme, že sa skutočne jedná o obydlie žalobcov, ktoré podlieha osobitnému režimu ochrany. Strata bývania je jedným z najzávažnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydlia a každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takéhoto opatrenia na súdne preskúmanie. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považujú za jediný právny nástroj, ktorý má vlastníak nehnuteľností k dispozícii, aby nedošlo k predaju jeho majetku. Vzhľadom na vyššie uvedené máli za to, že v tomto prípade existujú okolnosti preukazujúce nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy žalobcom, že žalobcovia dostatočne osvedčili potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu tým, že vykonaním dražby alebo priamym predajom by stratili nielen vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (žalobkyňa 2/), ale aj obydlie, čo by pre žalobcov znamenalo nenávratný zásah do ich práv a preto žiadajú, aby im súd vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie v nimi navrhovanom znení.

3. K návrhu pripojili: Odvolanie voči rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.03.2022 sp. zn. 45C/30/2019, oznámenie žalovaného o začatí výkonu záložného práva/oznámenie o pokračovaní vo výkone záložného práva, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2023 sp. zn. 3Co/158/2022-230, rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.03.2022 sp. zn. 45C/30/2019, dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 30.11.2023 sp.zn. 3Co/158/2022-230, uznesenie o pokračovaní v konaní č.k. B3-21Csp/8/2020, výzva J. P. P..D..G.. zo dňa 26.02.2024, výpis z LV č. XXXX, Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 31.10.2013, Zmluva o OTP EASY úvere zo dňa 31.10.2013, žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, zmluvy o zriadení záložného práva a neexistencii záložného práva k nehnuteľnostiam v spojení s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Podľa § 324 ods. 1 až 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, niečo vykonala, niečo sa zdržala, alebo niečo znášala.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP, uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého zabezpečovacieho opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, prvá veta, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlá úprava právnych pomerov strán sporu. Základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je, že navrhovateľ (žalobca) preukáže, že ohrozenie jeho záujmov je naliehavé a existuje odôvodnená potreba, aby súd neodkladným opatrením pomery strán upravil. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy pomerov. Súd preto pri posudzovaní splnenia podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia skúma len existenciu najzákladnejších skutočností, ktoré vytvárajú predpoklad pre poskytnutie ochrany nároku uplatňovaného v súdnom konaní.

12. Neodkladné opatrenie má byť výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť, ak je neodkladne potrebné upraviť pomery medzi stranami sporu alebo zaručiť úspešnosť budúcej exekúcie vykonateľného súdneho rozhodnutia, teda taký stav právnych a faktických vzťahov medzi stranami sporu, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchlu súdnu ochranu. Pri obidvoch uvedených skupinách neodkladných opatrení je potrebné skúmať, či je nárok navrhovateľa (žalobcu) osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné.

13. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenej strane sporu dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

14. Navrhovateľ (žalobca) musí osvedčiť, že obava z ohrozenia je reálna, teda, že osoba ktorej navrhuje uložiť nejakú povinnosť (alebo zákaz) neodkladným opatrením, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, resp. k zmareniu prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Ohrozenie nároku navrhovateľa (žalobcu), či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a strana sporu ho musí vždy osvedčiť, nestačí iba abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv strany sporu. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva strany sporu nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia.

15. Súd neodkladným opatrením upravuje pomery strán sporu konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd strán sporu, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

16. Podstatnou skutočnosťou, aby súd mohol rozhodnúť v prospech žalobcov a nariadiť neodkladné opatrenie je tak ako už bolo vyššie uvedené, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana ako i osvedčenie o existencii bezprostredne hroziacej ujmy, čo však v danom prípade súd vzhľadom na zistené skutkové okolnosti za preukázané nemal. Súd zastáva názor, že potreba bezodkladne upraviť pomery strán, tak ako ju uviedli žalobcovia nie je daná a rovnako z obsahu spisu nie je možné považovať za osvedčené základné podmienky pre záver, že tu existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že jeho navrhovateľom (žalobcom) reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

17. K návrhu na vydanie neodkladného opatrenia žalobcov súd predovšetkým uvádza, že v je v ňom nesprávne (mylne) označenie identifikačného čísla, ako aj sídlo žalovaného, je však z neho zrejmé, že vydania neodkladného opatrenia sa žalobcovia domáhajú voči obchodnej spoločnosti EOS KSI

Slovensko, s.r.o., ktorú v návrhu označili obchodným meno a táto skutočnosť nepochybne vyplýva aj z listín, priložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Preto podľa názoru súdu uvedené nesprávnosti v úplnom označení právnickej osoby - žalovaného nepredstavujú dôvod, pre ktorý by mal súd predmetný návrh odmietnuť. Z pripojených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, voči komu ako žalovanému uvedený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje a to proti spoločnosti: EOS KSI Slovensko, s.r.o., ktorá ako vyplýva z Obchodného registra má sídlo na Prievozskej 2, 821 09 Bratislava - Ružinov, a IČO: 35 724 803. Preto súd v hlavičke tohto uznesenie chybu v úplnom správnom označení žalovaného v dôsledku zrejmej chyby žalobcov (ich právnej zástupkyne - advokátky) opravil uvedením správneho úplného označenia žalovaného.

18. Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a predloženými listinnými dôkazmi konštatuje, že žalobcom sa nepodarilo preukázať opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia, teda nepreukázal (neosvedčili) také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali opodstatnenosť ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a potrebu bezodkladného upravenia pomerov medzi stranami sporu.

19. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že žalobcovia sa domáhajú jeho nariadenia po tom, čo boli neúspešní ako žalobcovia v konaní proti žalovanému v právoplatne skončenej veci, pričom argumentujú obavou, že by prišli o svoje jediné obydlie, v ktorom aktuálne bývajú a to nezákonným spôsobom, keďže podľa ich tvrdenia zmluva o úvere ako aj záložná zmluva sú absolútne neplatné právne úkony, nakoľko boli uzatvorené v rozpore so zákonom, keďže žalobcovia ich nepodpísali slobodne a vážne, pričom s ich obsahom sa nemali možnosť dostatočne oboznámiť.

20. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadali žalobcovia uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným v podanom návrhu a to do právoplatného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o podanom dovolaní žalobcov. Pri nariadení neodkladného opatrenia je nevyhnuté osvedčiť základné skutočnosti odôvodňujúce jeho nariadenie a to osvedčenie nároku v miere potrebnej na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj naliehavosť potreby úpravy pomerov strán sporu a osvedčiť obavu z ohrozenia prípadnej budúcej exekúcie. Súd má za to, že žalobcovia neosvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov ani obavu z budúcej exekúcie, nakoľko nimi uvádzané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia sú obdobné, ako dôvody uvádzané v podanom dovolaní, ktoré budú predmetom konania pred dovolacím súdom. Naopak z predložených listinných dôkazov vyplýva, že nárok, ktorý by mali voči žalovanému, nie je osvedčený, keďže žaloba vo veci samej, ktorou sa domáhajú určenia neplatnosti právnych úkonov (zmluvy o úvere a záložnej zmluvy) a neexistencie záložného práva, bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 45C/30/2019-192 zo dňa 10.03.2022 zamietnutá, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo rozsudkom odvolacieho súdu č.k. 3Co/158/2022-230 zo dňa 30.11.2023 potvrdené, v dôsledku čoho sa považuje daná vec za právoplatne skončenú. Žalobcovia teda neosvedčili svoj nárok voči žalovanému, ktorá skutočnosť je základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia a neosvedčenie nároku vedie k zamietnutiu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v podstate argumentujú nesúhlasom s rozhodnutím, tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu v ich spore so žalovaným, ktoré argumenty sú aj obsahom podaného dovolania, o opodstatnenosti ktorých môže rozhodnúť len dovolací súd.

21. S poukazom na vyššie uvedené súd uvádza, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle platnej právnej úpravy je možné podať aj po skončení konania (teda aj po právoplatnosti), ale úspešnou stranou, ktorej napr. budúca exekúcia judikovanej pohľadávky je konaním povinného po skončení konania ohrozená resp. je potrebné neodkladne upraviť pomery strán z dôvodu konania neúspešnej strany po skončení konania a pod.. V predmetnej veci sa však o takýto prípad nejedná. Navyše, ako už súd uviedol, z podaného dovolania žalobcov je zrejmé, že v ňom navrhujú odložiť právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/158/2022-230 zo dňa 30.11.2023 a to až do právoplatného skončenia konania o podanom dovolaní žalobcov v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP. Z uvedeného teda vyplýva, že odklad právoplatnosti rozhodnutí upravený vo vyššie uvedenom ustanovení CSP nahrádza inštitút neodkladných či zabezpečovacích opatrení a dostatočne zabezpečuje ochranu ohrozenému právu pred účinkom rozhodnutí, nakoľko odkladom právoplatnosti stráca rozhodnutie materiálnu stránku právnej moci, teda záväznosť (viď komentár k Civilnému sporovému poriadku 1. vydanie 2016, § 439 a nasl. [Viazanosť rozsahom dovolania] In:

ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek).

22. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, za použitia citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko žalobcovia neosvedčili svoj nárok a teda neosvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ani obavu z budúcej exekúcie. Preto súd a návrh žalobcov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ako nedôvodný zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia boli v konaní neúspešní a preto by úspešný žalovaný mal proti nim nárok na náhradu trov konania. S poukazom na skutočnosť, že žalovanému žiadne trovy nevznikli a na zásadu racionality, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona.